

Giải pháp nâng cao hiệu quả phòng, chống rửa tiền của hệ thống ngân hàng Việt Nam

Trương Thị Hồng⁽¹⁾ • Vũ Bích Ngọc⁽²⁾ • Nguyễn Thị Hồng Nhung⁽³⁾

Ngày nhận bài: 14/11/2017 | Biên tập xong: 02/3/2018 | Duyệt đăng: 10/3/2018

TÓM TẮT: Hoạt động rửa tiền ngày càng trở nên phức tạp và tinh vi ở hầu hết các quốc gia trên thế giới. Việt Nam là một trong những quốc gia đang phát triển với hành lang pháp lý chưa hoàn thiện nên việc kiểm soát rửa tiền còn nhiều khó khăn. Mục tiêu của bài viết là phân tích thực trạng hoạt động phòng, chống rửa tiền (PCRT) và đánh giá hiệu quả PCRT của hệ thống ngân hàng Việt Nam. Từ đó, nghiên cứu khuyến nghị một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả PCRT của hệ thống ngân hàng Việt Nam. Trong phạm vi bài nghiên cứu này, nhóm tác giả sử dụng phương pháp nghiên cứu định tính thông qua phỏng vấn chuyên gia tại các ngân hàng thương mại (NHTM) Việt Nam.

TỪ KHÓA: rửa tiền, phòng chống rửa tiền, hiệu quả phòng chống rửa tiền của hệ thống ngân hàng.

1. Giới thiệu

Rửa tiền là quá trình chuyển đổi khoản tiền kiếm được từ những hoạt động bất hợp pháp hoặc tội phạm (tiền bẩn qua nhiều giai đoạn) để nó có vẻ được phát sinh từ các hoạt động hợp pháp (tiền sạch). Hoạt động rửa tiền có thể được thực hiện qua nhiều cách khác nhau theo thời gian nhưng đều có nguyên tắc chung là tiền thu được từ các hoạt động phi pháp cần phải được chuyển thành những tài sản khác nhau. Quy trình và kỹ thuật liên quan đến rửa tiền bao gồm: (i) tạo ra quỹ tiền bất hợp pháp; (ii) nhào nặn các quỹ để khó có thể nhận ra được nguồn gốc của nó; (iii) chuyển các quỹ tiền bất hợp pháp này vào hệ thống ngân hàng. Trong đó, nguồn tiền bẩn thường đến từ buôn bán ma túy, tham nhũng và hối lộ, buôn lậu vũ khí và hàng hóa, buôn người, trộm cắp, lừa đảo, trốn thuế, tội phạm tài chính,... Hoạt động rửa tiền có khả năng

gây mất ổn định chính trị, làm suy yếu thị trường tài chính và có mối liên hệ với tình trạng tham nhũng và phá hoại hệ thống ngân hàng. Nền kinh tế Việt Nam đang trong quá trình hội nhập cùng với việc mở cửa thu hút đầu tư, tiêu dùng khiến các luồng tiền ra vào ngày càng dễ dàng. Sự tồn tại của những lỗ

⁽¹⁾ **Trương Thị Hồng** - Trường Đại học Kinh tế TP.HCM; 59C Nguyễn Đình Chiểu, Phường 6, Quận 3, Tp. Hồ Chí Minh; **Email:** vhong@ueh.edu.vn.

⁽²⁾ **Vũ Bích Ngọc** - Trường Đại học Mở TP.HCM; 97 Võ Văn Tần, Phường 6, Quận 3, Tp. Hồ Chí Minh; **Email:** ngoc.vb@ou.edu.vn.

⁽³⁾ **Nguyễn Thị Hồng Nhung** - Trường Đại học Kinh tế TP.HCM; 59C Nguyễn Đình Chiểu, Phường 6, Quận 3, Tp. Hồ Chí Minh; **Email:** hongnhungnt@ueh.edu.vn.